

**Földművelésügyi és Vidékfejlesztési Minisztérium
Hatósági Főosztály**

**Emlékeztető az AVOP Monitoring Bizottság
2003. december 19-i üléséről**

Megnyitó	
Dr. Vajda László	<p>Üdvözölte a jelenlévőket.</p> <p>A Bizottság összehívásának oka az Agrár és Vidékfejlesztési Operatív Program Program Kiegészítő Dokumentumának elfogadása. A Nemzeti Fejlesztési Terv menetrendjét tartva még ebben az évben véglegesíteni kell az Operatív Programokat, így az EU Bizottságával intenzív egyeztetések folytak az utóbbi időben. A Bizottság segítséget nyújtott a PKD elkészítéséhez is.</p> <p>Két napirendi pontot javasoltunk a mai napra, az egyik a PKD elfogadása, a másik az Ügyrend véglegesítése. Az Ügyrendhez az EU Bizottságtól 19-én reggel még érkeztek írásos észrevételek, amivel foglalkozni kell, mivel ők is tagjai a Monitoring Bizottságnak, de ők ezen az ülésen nem tudtak részt venni.</p> <p>A napirendi pontokhoz hozzászólás nem történt, ezt jóváhagyta a Bizottság.</p>
Első napirend: AVOP MB ügyrendjének tárgyalása	
Dr. Vajda László	Felkérte Dr. Maáczt Miklóst, hogy az ügyrenddel kapcsolatos Bizottsági észrevételeket ismertesse.
Dr. Maáczt Miklós	<p>A Bizottság egy részletes listát küldött, melyet pontonként ismertetett:</p> <p>1. A jogi háttérnél kihúzni javasolják a hosszú hivatkozási listát és csak a 1260/99-es Tanácsi Rendelet 35. Cikkére való hivatkozást javasolják megtartani.</p>
Tóth Tamás	Ez EU-s jogszabály, és mi még nem vagyunk tagjai az EU-nak. Nem jelent problémát, ha a magyar jogszabályi hivatkozásokat nem szerepeltetjük?
Dr. Vajda László	<p>Azt javasolta, hogy az EU-s jogszabályok közül csak a Bizottság által javasolt 1260/99-es Tanácsi Rendelet szerepeljen, azonban a magyar jogszabályi hivatkozások legyenek benne.</p> <p>A Bizottság ezt elfogadta.</p>
Dr. Maáczt Miklós	<p>2. A Monitoring Bizottság feladatai és hatásköre: jelentős rövidítést javasolnak az első mondatban, az AVOP MB-nek a program végrehajtás minőségének és hatékonyságának érdekében kell működnie, és a következő feladatokat látja el,</p> <p>a) kialakítja saját ügyrendjét és egyeztet az Irányító Hatósággal;</p> <p>b) elfogadja és módosítja a PKD-t, amely tartalmazza a fizikai és a pénzügyi indikátorokat, amelyek a támogatások monitoringját (figyelemmel kísérését) biztosítják.</p>
Lakatos István	<p>Javasolta, hogy az ülés hatékonyabb működése érdekében cseréljünk fel a napirendeket.</p> <p>Ezt a Bizottság elfogadta.</p>
Második napirend: a Program Kiegészítő Dokumentum elfogadása	
Dr. Vajda László	<p>A PKD elfogadása és annak esetleges módosítása a Monitoring Bizottság hatásköre, ebből is látszik milyen jelentős szerepe van az AVOP MB-nek. Az Operatív Programot az EU Bizottságának kellett elfogadni, és csak náluk</p>

	<p>lehet módosítani. Az AVOP végrehajtását elősegítő PKD elfogadása és módosítása az AVOP MB hatáskörébe tartozik. Azért fontos a PKD elfogadása, mert ezek együtt képezik az alapját annak, hogy a jövő évben beindulhasson a pénzüsszegek felhasználására irányuló munka.</p> <p>Javasolta, hogy a PKD tartalomjegyzékének római számmal jelölt pontjai szerint haladjanak, majd az intézkedéseket a Bizottság vegye egyenként is sorra.</p>
Kozma Blanka	<p>Az a kérése, hogy a jövőben olyan programelemek is legyenek a dokumentumban, melyek a kistelepülések, elszegényedett roma közösségek, kisvállalkozások, civil szervezetek, kisebbségi önkormányzatok lehetőségeit is növelné, olyan pályázati kiírás készüljön, amely számukra is elérhető.</p>
Dr. Vajda László	<p>Ilyen jellegű pontokat tartalmaz a dokumentum, de ha pontos észrevétele van ezekkel kapcsolatban, azt kérem ott jelezze.</p>
Horváth Gábor	<p>Generális kérdéseket vetett fel, és néhány módosító indítványt tett. A Program azért van, hogy a mezőgazdaságban minél nagyobb eredményt lehessen felmutatni és, hogy igénybe vehessük az EU-s pénzeket. Elkészült a Program, később született egy olyan kormányzati döntés, ami a források egy részét jelentős mértékben elvonja. Az a kérdése, hogy mikor ez az intézkedés született, történt-e partnerségi egyeztetés a többi operatív programmal? Áttekintették-e, hogy ez az intézkedés milyen hatást gyakorol, és mennyiben befolyásolja a célok teljesítését? Az Áfa törvény módosítása az Operatív Program forrásainak 25%-át elvonja, ez a pályázókat elriasztja, a források eloszlását megváltoztatja, mert a vissza nem igényelhető Áfa csak saját erő lehet, és a költség veszteséget jelent. Úgy látja, hogy ez az intézkedés komolyan veszélyezteti a program végrehajtását, ezért intézkedést tart szükségesnek ezzel kapcsolatban.</p>
Dr. Vajda László	<p>Van-e valakinek hozzászólása az elhangzottakhoz?</p>
Szilágyi Péter	<p>Úgy látja, hogy az új Áfa törvény komoly problémát jelent, és ez mindegyik Operatív Program esetében probléma. Ezért azt javasolja, hogy a Nemzeti Fejlesztési Terv Hivatalával kellene egyeztetni a kérdésben.</p>
Dr. Ángyán József	<p>Egyetért a felvetett problémával. Nem látja a magyar kormánynek azt a szándékát, hogy oda kívánja tenni azt az összeget, ami lehetővé teszi a rendelkezésre álló EU-s források lehívását. A sokadik AVOP és PKD született, nem átlátható, hogy mi változott az előző verziókhöz képest, nem lehet tudni, hogy ez lesz-e olyan verzió, amit Brüsszel elfogad. Látni kellene, hogy a Bizottság milyen kérdéseket fogalmazott meg, és erre milyen lépéseket tettek a dokumentum készítői. A másik dolog, amit nagyon fontosnak tart, - a Brüsszélből érkező értékelésekből vált világossá- hogy szorosabb kapcsolatot kellene teremteni az AVOP és az NVT között. Ez a két dokumentum együtt alkot egy-egységet. Majd az a kérdés merült fel, hogy mi a garancia arra, hogy a PKD ezen változatát az EU Bizottsága most már elfogadja.</p>
Dr. Vajda László	<p>Hangsúlyozta, hogy nem az EU Bizottság fogadja el a dokumentumot, hanem „mi” az AVOP MB. A PKD-n az EU Bizottság egy szót sem változtat. Amennyiben az MB megszavaz egy változatot az lesz a végső verzió. Az előzetes egyeztetésekről lehet tájékoztatást kapni, de az rendkívül hosszadalmas folyamat lenne. A változtatások elsősorban a Dokumentum belső koherenciájára vonatkoztak. A kilencedik változat nem azt jelenti, hogy ezek teljesen különböző változatok. A PKD az AVOP-ra támaszkodik. Az, hogy az AVOP az NVT-vel összhangban legyen, számos esetben felvetődött a mi fejnünkben és a Bizottság részéről is. Azonban az összhang</p>

	teremtés szándéka nem volt olyan mélységű, mint ahogy arra Ángyán úr a kérdésében utalt. Leginkább a két anyag filozófiája közötti összhang megteremtésére irányult.
Drotár András	Az Áfa témához kívánt még hozzászólni. Felhívta a figyelmet arra, hogy a PKD legújabb verzióban nem szerepel az a korábbi fordulat, hogy az Áfa nélküli beruházási költség x százaléka, ami az új Áfa törvény miatt van. Megkezdődtek a tárgyalások az értelmezést illetően. Jelenleg is még egyeztetés alatt van, azonban amire a pályázati felhívás kiadásra kerül, ez a kérdés tisztázódik. Az az elképzelés, hogy a bruttó beruházási költség százalékában fejezzük ki a támogatás összegét, így valamennyire kompenzálható a 25% elvonás.
Szabó Ildikó	Megköszönte a tervezők munkáját. A dokumentumban szerepel, hogy a vidéki térségekben milyen falu felújítási és megújítási, iparművészeti program szerepel, ez jól kidolgozásra került. Felhívta a figyelmet arra, hogy az 1992-es Kormányrendelet a Népi Iparművészeti Tevékenységekről megújul, amit a kormány várhatóan jövő év elején fogad el. A tervezet teljesen összhangban van a PKD-ben foglaltakkal, de azt a pályázati kiírásoknál is figyelembe kell venni.
Szilvácsku Zsolt	Véleménye szerint a Nemzeti Vidékfejlesztési Tervnek (NVT) gyenge a kapcsolata az AVOP-pal. Mindenképpen erősíteni kell a kettő koherenciáját. Továbbá az ex-ante értékelést meg kellett volna kapnia a MB-nak, hiszen e nélkül nem lehet dönteni, valamint nem lehet tudni, hogyan illeszkedik a többi programhoz. Hiányoznak az EU agráriumhoz kapcsolódó programozási dokumentumai, melyet az MB szintén nem kapott meg.
Dr. Vajda László	Amennyiben másoknak is van igénye az ex-ante értékelésre, akkor mindenki megkapja a teljes verziót. Az AVOP ex-ante értékeléséről van itt szó, nem a PKD-ról. Ezt megküldjük a tagoknak. Az AVOP készültsége előbbre tart, mint az NVT-é, bár az AVOP az NVT megfelelő szakaszaira támaszkodik, ezért konkrét példákat kért, hol nincs megfelelő összhang. A PKD-ban a változásokat, vagy módosításokat most is meg lehet tenni, vagy a Monitoring Bizottság bármelyik ülésén.
Horváth Gábor	Az NVT-t nem lehet véglegesnek tekinteni addig, míg a közvetlen kifizetések körüli viták végleg le nem záródnak.
Dr. Loncsár Krisztina	A Vidékfejlesztési Programok Főosztálya koordinálja az NVT-t. Az NVT struktúráját és stratégiáját az intézkedések szakmai tartalmát nem befolyásolják az egyszerűsített horizontális kifizetések (a támogatások mértéke).
Dr. Ángyán József	Az AVOP és a PKD nem függetlenek egymástól. Az AVOP-ban kell meghatározni a támogatandó területeket, a földalapon támogatott rendszereket és az ehhez szükséges strukturális átalakításokat és beruházásokat. Tudni kell, mik azok a gazdálkodási rendszerek, amelyek mentén a forrásokat lehívhatjuk.
Dr. Vajda László	Az NVT-nek is megvan a maga jelentősége. A gazdálkodási irányok meghatározása bizonyos támogatási rendszerekre utalnak. Az AVOP-nak van egy stratégiája, amelyre az NVT is épített. Döntést kell hoznunk arról, hogy el tudjuk-e fogadni a mai napon a PKD-t. Javasolta, hogy haladjon a Bizottság fejezetek szerint. Van-e észrevétel, esetleg hozzászólás az 1.1-1.6-pontokat illetően?
Vajna Tamásné	Pontosító észrevételt tett az intézmény nevével kapcsolatban. Az MB tagok felsorolásánál a 16. pontban nem Környezetvédelmi és Vízgazdálkodási, hanem Vízügyi Minisztérium szerepeljen.

Bánker László	Az előterjesztésben nem szerepel az Országos Érdekegyeztető Tanács Munkaadói oldala.
Fórián Zoltán	Az ÉFOSZ mellé bekerült a munkaadói oldal. Nem szívesen fogadná el, mivel a munkaadói oldal több szervezete önállóan van képviseltetve már. Az önálló képviselőhöz ragaszkodott.
Horváth Gábor	Az Irányító Hatóság szerepe I.2.d. pont: „az időközi értékelés – a Bizottsággal és a tagállammal együttműködésben történő megszervezéséért”. A „tagállammal” helyett a „kormányal” kellene behelyettesíteni.
Dr. Vajda László	Az 1260/ 99-es Tanácsi rendelet fordításából szó szerint került így bele.
Tóth Tamás	A megjelenő kormányrendeletből lehet átmásolni a feladatokat. Hozzátette, hogy Magyarországon valószínűleg, az idő rövidege miatt, nem lesz időközi értékelés.
Dr. Vajda László	Az Irányító Hatóságnál rosszul szerepel a főosztály neve, ez jelenleg Strukturális Alpok Főosztálya.
Fórián Zoltán	Ha nem lesz időközi értékelés az a versenyképesség rovására megy.
Gábor János	A halászat egy önálló strukturális alap, de az FVM Vadászati és Halászati Főosztálya kimaradt a tagok közül.
Dr. Vajda László	Javasolta, hogy a halászatnak, mint önálló strukturális alapnak legyen teljes jogú tagsága. A Bizottság jóváhagyta, hogy a főosztály kapjon önálló képviselőt.
Horváth Gábor	Annak a véleményének adott hangot, hogy a Monitoring Bizottságban a kormányzati részvételi kör és a partnerség okán bekerült körök vannak képviseltetve. A minisztérium megkeres szervezeteket és felkéri azokat, hogy delegáljanak tagokat. A kormány úgy döntött, hogy a munkaadói oldal 9 szervezete delegálhat tagokat. Az 50-50% EU-s és hazai irányelv egyaránt megjelenik.
Dr. Vajda László	Javasolta, hogy ennek megvitatására az ügyrendnél térjenek ki. Van-e még észrevétel az első fejezettel kapcsolatosan? Akkor nézzük a II. pontot, a Kommunikációs Akciótervet.
Kapuvári József	II/3.1-es pontban a közvélemény, társadalmi lobby helyett társadalmi szervezetek esetleg civil szervezetekre gondoltak?
Dr. Vajda László	A magunk ízlése szerint fogalmazzuk át! A társadalmi lobby helyett a civil szervezeteket érti. A szervezettség a feltétel. A civil szervezeteknél maradna, mint helyes fogalom.
Szilágyi Péter	Az AVOP tevékenységében érintettek kerüljenek bele.
Dr. Loncsár Krisztina	Nincs olyan fogalom, hogy civil szervezetek.
Gábor János	A halászat, mint strukturális alap szerepeljen mindenhol egyformán Halászati Orientációs Pénzügyi Eszközként, mert ez a hivatalos.
Kapuvári József	Minden nagyobb átfogó anyaghoz mellékelnek egy fogalomjegyzéket, itt miért ne lehetne ezt megtenni? A társadalmi lobby, a nem kormányzati szervezetekkel egyenértékű fogalom. A szociális partnerek a munkaadói és munkavállalói szervezetek, összefoglalva ezek a nem kormányzati szervezetek. Legyen felsorolva, hogy mit kell érteni a különböző fogalmak alatt!
Dr. Ángyán József	Luxembourg után világos lett, hogy a 2. pillér megvalósult és a támogatások rendszere átalakulóban van. A vidékfejlesztéshez kötött gazdálkodási rendszerek irányába tolnak el a támogatások és ahhoz kapcsolódó beruházások. Tendencia, hogy az agrártámogatási rendszer átalakul és egy új

	<p>agrárstratégia alakul ki.</p> <p>II/5.2.2 Reklámszpotok készítése az üzenetek eljuttatása a rádió és televízió keresztül. Az intézkedéseket szisztematikusan kell végigvinni, sorozat formájában Pénzügyi terveket is mellékelni kell a vidékfejlesztési kiadványokhoz, ugyan úgy kell eljárni, mint a közvetlen kifizetéseknél, táblázatok formájában feltüntetni az adatokat.</p>
Drotár András	A támogatási mérték maximális felső határa van megadva. Azt, hogy a kifizetések mértéke mennyi lesz, még nem lehet tudni. A pályázati felhívásban ezekkel az adatokkal óvatosan kell bánni.
Dr. Vajda László	Javasolta, hogy az egyes intézkedések részletes ismertetése kerüljön be a „II.5.2.2. Média, sajtókapcsolatok” fejezethez.
Kovács Katalin	A vidékfejlesztés több mint mezőgazdasági támogatás.
Táncsics Zita	Specifikus céloknál fontos az esélyegyenlőség tudatosítása.
Dr. Vajda László	Valóban fontos szempont és az anyagban több helyen szerepel, a kommunikációs részben ki kell rá térni.
Prohászka Tamás	Az esélyegyenlőség és a környezetvédelem is horizontális témák.
Drotár András	Óvatosságra inti a Bizottságot. Kérdés, az agrártámogatások szétosztásánál hol szenvedtek hátrányt? Nem lehet fő üzenet az esélyegyenlőség megteremtése, csak az esélyegyenlőség megtartása.
Dr. Vajda László	Az AVOP-ban fontos szempont az esélyegyenlőség, ez egy korrekt üzenet.
Szabadkai Antal	A fő üzenetek közé vegyük be a helyi élelmiszer feldolgozást is, hiszen piacot ad a mezőgazdasági termelőknek. Az üzemek bezárását a helyi agrártermelők szenvedik meg.
Horváth Gábor	Fontos megfogalmazásokat egyeztetni kell a Bizottsággal és pontosítani a részleteket. A Monitoring Bizottság ügyrendjét és a kiadásra kerülő pályázati kiírásokat a Bizottság hagyja jóvá. A legfontosabb támogatási mértékek és kritériumok a PKD-ban nincsenek benne. Ebben a kérdésben dönteni kellene.
Dr. Vajda László	A pályázati felhívások jóváhagyása nem tartozik a Monitoring Bizottság hatáskörébe.
Szabadkai Antal	A keretéről kellene dönteni. Megjegyezte, hogy a finanszírozásról csak egy apró betűs táblázat van, ami nem teljes körű. Egy összefoglaló pénzügyi táblázatot nyugodtan bele lehetett volna tenni az anyagba.
Dr. Vajda László	A 115-117. oldalra gondol. Az euró és a forint mértékegysége különböző, ez talán egy kicsit zavaró, de minden benne van. Javasolta, hogy a Kommunikációs Terv részre térjenek vissza.
Dr. Loncsár Krisztina	A mezőgazdaságon túl még a fő üzenetekhez tartoznak a mezőgazdaságon túli foglalkoztatási és jövedelemszerzési lehetőségek is.
Dr. Vajda László	Megkéri a titkárságot, hogy Ángyán úrral egyetértésben tekintsék át a fő üzeneteket tartalmazó részt. Ángyán úr segítségét kéri a megszerkesztésben. Javasolja, hogy térjenek át a III. pontra: stratégiai prioritások és horizontális témák.
Dr. Ángyán József	Magyarország nem vette figyelembe a vonatkozó jogszabályban rögzített elveket a nyári értékelés szerint. A termelési célt szolgáló beruházásokra koncentrálnak. A III. pont a közösségi elvárásokkal ellentétben nem foglalkozik a mezőgazdasági fejlesztésekkel. Az 1. pillér a termelés támogatásáról, a 2. pillér az új típusú agrárstruktúra kialakításáról szól. Első helyen szerepel mindenhol a versenyképesség javítása.
Horváth Gábor	Valóban nem erről van szó, de nem is vagyunk olyan helyzetben, mint az EU tagállamai.

Dr. Ángyán József	Ki kell használni a vidékfejlesztés jogcímén megszerezhető támogatásokat, gazdálkodási rendszerhez kötött támogatást működtetünk, akkreditáljuk és ezen csomaghoz csatoljuk a vidék- és mezőgazdasági fejlesztést is.
Dr. Vajda László	Az AVOP-pal kapcsolatos tárgyalások befejeződtek. A Bizottság már elfogadta a leírtakat és az érveket is. A mezőgazdaság helyzete nem hasonlítható más országok mezőgazdaságához. Az AVOP-ban a 3. prioritás 26,5%-kal részesedik, amit már elfogadtak. A korábbi évek gazdasági helyzete miatt több intézkedés irányul a versenyképesség javítására.
Drotár András	Az 1. célterülethez tartozó jelenlegi tagországokban a vidékfejlesztés és agrárfejlesztés támogatási arányát tekintve, a vidékfejlesztés részesedése nem több mint 10 %. A mi 26,5%-kal nem vagyunk rossz pozícióban.
Tóth Tamás	Ne folytassuk ezt a vitát, mert már ez ügyis eldőlt. A következő fejezetek fontosabbak a mi szempontunkból.
Szilvácsku Zsolt	Nézzük meg a vidék állapotát más tagállamokban és hasonlítsuk össze a mi helyzetünkkel. A projekt kiválasztásnál bizonyos szempontokat már nem lehet beépíteni, mert már adottak. Minimális a vidéki tájak megőrzésére irányuló intézkedés.
Horváth Gábor	Az agrártámogatási rendszer úgy módosult, hogy két pilléren biztosítja a forrásokat.
Dr. Ángyán József	Az agrár- és vidékfejlesztés nincs ellentétben, csupán az agrártámogatási rendszer tartalmilag átalakul.
Drotár András	Az agrártámogatási beruházások valójában vidéken valósulnak meg, vidékfejlesztési céllal.
Tóth Tamás	Nincs szétválasztva az agrár és vidékfejlesztés. A vidékfejlesztési támogatások finanszírozására nincs ilyen jogcím.
Dr. Vajda László	Az agrár és vidékfejlesztési terv egységes, együttes célt valósít meg. Térjünk át a IV. fejezetre. Ez az alapja a pályázati felhívásnak
Táncsics Zita	6 célcsoportot támogatnak: nők, idősek, romák, hátrányos helyzetűek, gyerekek. Fontos, hogy minden célcsoport képviseltetve legyen.
Dr. Vajda László	Javasolja, hogy a MOSZ-tól ill. az OÉT Munkaadói Oldalától beérkezett konkrét módosítási javaslatokat tárgyalja meg a Bizottság. IV.1 Mezőgazdasági Beruházások Támogatása 4. Tevékenységek (támogatásban részesíthető fejlesztések) 4.1. Állattartó létesítmények fejlesztése ezen belül a baromfitartásnál „a trágyakezelését és elhelyezését szolgáló létesítményeken kívül ”a trágyafeldolgozást szolgáló létesítmények” szerepeltetése javaslatként felmerült.
Drotár András	Ezen belül a trágya feldolgozást nem javasolja a keretek szűkössége miatt.
Vajnai Tamásné	A keretek átcsoportosítására mindig van lehetőség, azonban fontos a környezetvédelmi szempontok figyelembevétele.
Dr. Vajda László	A trágya elhelyezését és kezelését szolgáló létesítmények támogatása benne van. Azonban a trágya feldolgozását, azaz a keletkezett trágya valamivé való feldolgozását, nem javasolja szerepeltetni, mert nem kapcsolódik szorosan a mezőgazdasághoz és nincs elegendő keret sem rá.
Szilágyi Péter	Élelmiszeripari téma az állati hulladék kezelése és feldolgozása. A baromfi trágya mellékterméknek számít. Állati hulladék kezelése a KIOP része.
Dr. Vajda László	A Monitoring Bizottság támogatja, a látható többség megszavazta, hogy a trágyafeldolgozás kerüljön bele.

Tóth Tamás	Lehet, hogy a baromfi trágya felhasználásnak külön jogszabályi háttere van.
Drotár András	4.3. Minden agrárágazatot érintő új erő- és munkagépek, technológiai és informatikai berendezések. A gazdálkodók védelmét szolgálja a „Mezőgazdasági gépek és eszközök katalógusa”, mivel ez visszaszorítja a katalógus ár feletti értékesítést. A katalógusban szereplő gépek teljes körűek. Azonban az alfejezet első bekezdését javaslom kiegészíteni a működtetéshez szükséges műanyagtárolók és az üzemanyag tárolókkal. Az angol változatban ez szerepel.
Dr. Vajda László	Korlátozásnak számít a támogatható gépek és berendezések listája. Az FVM által kiadott katalógus alapvetően az összes gépet tartalmazza, ill. további konkrét javaslatokat fogadna el a rakodó és trágya gépekre, tárolókra. IV.4.5 takarékos vízügyi rendszereket a pályázati kiírásba teszik bele. A vízügyi és a vízjogi engedély az nem ugyanaz? IV.4.6 A támogatás maximális összege projektenként: 60 millió Ft szerepel. A SAPARD ismeretében ez kevésnek tűnik Mekkora kerete van a mezőgazdasági beruházásoknak?
Drotár András	A 60 millió Ft egy plafonérték.
Magyar György	Meg kell felelni az előírásoknak és kritériumoknak. Ha a plafon érték mégis 150 millió, akkor jusson olyan beruházásokra, amelyeket a Hatóság támogat. Projekt méret szerint megkülönböztetünk kicsi, közepes és nagy projekteket.
Dr. Vajda László	A SAPARD tapasztalatokra hivatkozva, nem történt visszautasítás az igény jogosultsági kritériumokra hivatkozva.
Drotár András	A 60 millió Ft nem összehatár, hanem a támogatás felső mértéke. A 60 milliónál nagyobb összegű projekteket nem lehet kizárni.
Dr. Ángyán József	Nem az a cél, hogy minél nagyobb beruházások szülessenek, hanem, hogy minél több mezőgazdaságból élő család jusson hozzá ilyen típusú támogatásokhoz. Majd a következő kérdéseket fogalmazta meg: mit jelent, a mezőgazdasági beruházások kódja, kik a célcsoportjai a beruházásoknak? Kinek szánjuk a forrásokat? Az agrárium fejlesztését milyen irányba akarjuk elvinni? EU „konformabb”-e több, kisebb projekt támogatása? Ezt a kis rendelkezésre álló összeget nem nagy volumenű beruházásokra kell elkölteni. Mit értünk vállalkozásnak a 7. pont alatt? Javasolta, hogy a Kiválasztás kritériumai között (34. oldal) szerepeljen az NVT-vel alkotott szorosabb kapcsolat, hogy minél hamarabb megteremtődjön az összhang a két program között. A beruházási céloknál a NVT-vel való kapcsolat prioritást élvezzen. Az agrár környezetvédelmi programokban való részvétel a fiatal gazdálkodók esetében számítson előnynek.
Bajtai Erzsébet	A támogatás maximális összegének a 120 millió Ft-ot javasolta kompromisszumos megoldásként.
Ceglédiné Márta	A támogatást igénybe kell venni, de szükséges a 100 millió Ft körüli korlátozás.
Szabadkai Antal	Pályázat kezelésnél megállapítható, hogy előnyösebb, ha a támogatások minél jobban megoszlanak a kis és nagy projektek vonatkozásában. A társadalmi és vidékfejlesztési érveket figyelembe kell venni. Ki kell alakítani egy értékrendet magunkban.
Dr. Vajda László	További javaslatokat kér, hogy dönteni lehessen.
Bukosza Gábor	Ha emeljük a limitet, nem csökkentjük a kisebb projektek esélyeit.
Drotár András	A keret véges, ami komoly problémát okozhat.

Dr. Loncsár Krisztina	Hivatkozik a SAPARD félidős értékelést végző csapatára, akik nem értették miért kell külön venni a gépet, az épületet és az egyebeket? Miért kell háromszor annyi pályázatot generálni? A támogatás odaítélésénél egy cégnek 3-szoros támogatást adhatnak oda. Ajánlotta, hogy nem külön jogcímenként kellene pályázni, hanem gazdaságonként. A vidékfejlesztés szempontjából a hatékonyságot megélhetésben mérik. Az élelmiszeripar és a termelés más dimenzió, ezért más összegű beruházásra van szüksége egy családnak, és másra egy üzemnek.
Drotár András	Módosítani kell a mutató számokat is, ill. figyelembe kell venni a környezetvédelmi szempontokat.
Dr. Vajda László	Van-e a 60 és 120 millió kívül más javaslat? Szavazzon az, aki 100 millió mellett van, mivel ez a javaslat is elhangzott. Záró szavazást kellene tartani, törekedjünk egy kompromisszumos megoldás keresésére. Végül a Monitoring Bizottság tagjai egy kompromisszumos megoldást fogadtak el, mely szerint a támogatás felső határa projektenként 90 millió Ft lett.
Dr. Vajda László	IV. fejezet 4.7 A jogosultsági kritériumok nettó árbevételi határát módosítani javasolta.
Drotár András	Javasolja, hogy jelenjen meg a pályázati felhívásban az árbevétel módosítása. Az aszálykár miatt mindössze 60 milliós bevétel keletkezett. Ez egy árbevételi arány.
Magyar György	Ahhoz, hogy a mezőgazdasági tevékenységből származó árbevétel aránya elérje az 50%-ot, le kell építeni más tevékenységeket. Mi számítson bele a mezőgazdasági árbevételbe?
Dr. Vajda László	A pályázatokban kimutatható vagy ellenőrizhető lesz-e az 50%-os árbevételi arány?
Dr. Orosz Sándor	A pályázati felhívásokba beletehető az 50%-os előírás a mezőgazdasági tevékenységet folytatók esetében.
Dr. Vajda László	Ez is korlátozó tényezőnek számít. Azok kapnak támogatást, akik mezőgazdasággal foglalkoznak. Benne maradjon ez a korlátozás vagy vegyük ki esetleg? Ha mégse vesszük ki, akkor a vállalkozások árbevétele legyen része a mezőgazdasági tevékenységnek.
Drotár András	Azért van benne, hogy a regisztrációs támogatás kijöjjön belőle. A közvetlen kifizetéseknél ilyen feltételeket nem lehet teremteni. Az egyetlen notifikált támogatás az ültetvénytámogatás.
Bojtai Erzsébet	A tézsek és bészek kivételt képeznek az 50 % alól, amit a PKD is tartalmaz.
Dr. Orosz Sándor	Többféle támogatási csatorna van, így is nagy lesz az adminisztráció. Kár lenne, egy-egy forrásra tekintettel másként szabályozni a jogosultsági kritériumokat. Azonban egy ilyen helyzetben az a lehetőség is előállhat, hogy valaki kap EU-s támogatást, megkapja hozzá a hazai kiegészítést, de pl. nem pályázhat. A vidékfejlesztési támogatásoknál előfordulhat, hogy nagyobb az árbevételi arány. A mezőgazdaság vagy a vidék fejlesztése a cél?
Dr. Vajda László	Egyre többen afelé hajlanak, hogy töröljék el az 50%-os árbevételi határt.
Dr. Loncsár Krisztina	A mezőgazdasági termelőket más nem támogatja, az egyéb cégeket mások is támogatják. Az NVT-ben még a támogatási limitek is másképpen vannak meghatározva. A támogatási nagyságrendeket szét kell választani. A mezőgazdasági termelésből élők gazdálkodását kellene ezzel támogatni.
Dr. Orosz Sándor	Az adott évben az 50%-os mutató a vállalatnál könnyen felborulhat, anélkül hogy bármit tenne. Hogyan tudnánk ezt korrigálni?

Dr. Vajda László	Szavazzunk arról, hogy az 50% benne maradjon vagy kivegyük? Ha benne marad, akkor a kérdés az, hogy a kivételt képző szervezetek árbevétele hozzáadódjon-e? Megmaradjon a mezőgazdasági termelés 50%-os árbevételi kötelezettsége a támogatásnál? Tegye fel az a kezét, akinek az a véleménye, hogy töröljék el a mezőgazdasági támogatásnál az 50%-os limitet.
Bojtai Erzsébet	Javasolja, hogy az 50%-ot csökkentsék 40%-ra. Sok kapcsolódó tevékenység van a mezőgazdaságban.
Dr. Vajda László	A szavazás eredménye alapján marad az 50%-os árbevételi arány, a vállalkozások esetében hozzáadódjon-e az 50%-os arány és mindez kimutatható-e a tagoknál?
Drotár András	Van egy integrátor, aki felvásárol és értékesít. Az egyéb termelői csoportok amúgy sem esnek az 50%-os kötelezettség alá.
Horváth Gábor	A szövetkezet semmilyen mezőgazdasági tevékenységet nem folytat, csak értékesít. Az összes mezőgazdasági tevékenységet a tagjai végzik. Abban az esetben, ha az 50%-ot kizárjuk, ezáltal igazolnia kell, hogy hány tagja van, ill. hogy az a tag valóban a tagja-e. A pályázat időpontjára fogja teljesíteni az 50%-os arányt, azonban ha áringadozás van, akkor ez az arány már elmozdul. Így nem tudja teljesíteni azt a jogosultsági kritériumot, hogy a pályázat időszakában megfeleljen ennek az 50%-os aránynak.
Dr. Ángyán József	Milyen nagy integrátorra gondol? Akire mindenkit föl lehet fűzni, pl.: egy nagy beszállító? Inkább a kisebb egységeket kellene támogatni, akiknek önálló egzisztenciájuk van.
Dr. Orosz Sándor	Termelőket bizonytalan helyzetbe hozzák.
Tóth Tamás	Most egy előzetes dokumentumról döntünk, mivel az operatív program nincs még elfogadva. Az ügyrendet még lehet változtatni. A kiválasztási és jogosultsági kritériumok megválasztása folyik.
Dr. Loncsár Krisztina	A termelői csoportok támogatásának lehetőségével élni kell.
Horváth Gábor	Az nem megoldás, hogy előbb felállítunk egy szabályt, majd ezt követően kivételeket gyártunk.
Dr. Vajda László	A 4.1.7 A minimális környezetvédelmi előírások „további kritériumok” 1. pontjához javaslatként merült fel a következő kiegészítés: „... vagy 10 millió Ft-os beruházási értékhatárig elegendő a legalább 5 éves szakmai gyakorlat.”
Drotár András	Alapvető EU-s előírás a szakképzettség. Brüsszeli jóváhagyással helyettesíthető ez az előírás. A pályázati felhívásokat a jövő év elejéig nem fogják tudni kiírni. Csak egy korlátot javasolt.
Dr. Vajda László	A „saját forrás” helyett az „önrész” fogalmának szerepeltetésére érkezett javaslat. (34. oldal 2. bekezdés)
Drotár András	A vonatkozó jogszabályokban saját forrásként szerepel. Egy másik dokumentumban pedig észrevette, hogy önrészként szerepelt. Saját forrás lehet 100%-ban hitel.
Bojtai Erzsébet	Ha valaki kitalálja, hogy a saját forrásban 25%-os önerőnek kell lennie, akkor már nem működhet a saját forrás fogalma.
Dr. Vajda László	Fogadjuk el, hogy a pályázati kiírásban a saját forrás hitel is lehet. Ha az Irányító Hatóság kivételt akar képezni, akkor azt a Bizottsággal kell elfogadtatnia. A Bizottság azzal ért egyet, hogy a pályázati felhívásban az szerepeljen, hogy a saját forrás hitel is lehet, ettől való eltérést a Monitoring Bizottsággal kell jóváhagyni.

Drotár András	Létezik egy vissza nem térítendő támogatás. Támogatott hitellel javítani a mezőgazdasági üzemeket. Legfeljebb 50%-os támogatottsági szinten belül, ha ennél lényegesen alacsonyabb, akkor vissza lehet téríteni és célszerű mellékelni a pályázati felhívásban a kamattámogatást. A nem támogatott és a támogatott hitelt szét kell választani. Most megengedett a kamattámogatás. Miniszteri rendeletben kell leszabályozni. A vissza nem térítendő támogatás feletti összeget saját forrásnak nevezzük. A támogatott hitel önrész nem lehet, a megfogalmazásra oda kell figyelni.
Dr. Vajda László	A következő javaslat, az, hogy a 4.1 állattartó létesítmények fejlesztése esetében ...” az Állategészségügyi és Élelmiszerellenőrzési Állomás igazolása a pályázó által megvalósult pályázatra, és ne az üzemre vonatkozzon.
Bojtai Erzsébet	Mivel olyan állásfoglalások hangzottak el, amiről most azonnal nem tudunk dönteni. Át kellene még beszélni.
Dr. Vajda László	Következő pont: (PKD 35. oldal) Kiválasztás kritériumainál egyértelművé kell tenni, hogy a felsorolt kritériumok nem együttes feltételek.
Drotár András	A III. intézkedés általános leírása részben, szerepel, ahol meg vannak határozva a globális, operatív és specifikus célok.
Dr. Ángyán József	A kiválasztási kritériumok között szerepeljen a NVT támogatott célprogramjaimba való bekapcsolódás, ami segíti az NVT-vel való harmonizációt. A kritériumok között a használt földterület nagysága alatt mit értenek? (35. oldal) A terület egységre vetítve a beruházás igényét? A pályázat elbírálási folyamatába sem láthatunk bele, ezért nagyon pontosan kell fogalmazni.
Dr. Vajda László	Át is lehetne fogalmazni a földterület arányos nagyságára. A szakfőosztály úgy nyilatkozott, hogy nem a földterület abszolút nagysága, hanem a földterület és az igényelt gépek mennyiségének összhangját kell megteremteni. Ezek arányosságát vizsgálják, ellenőrzésre úgyszólván kiszállnak és megvizsgálják. Messzemenően van befolyásolva a pályázatok kiírása.
Dr. Vajda László	Szavazzunk arról, hogy az NVT-vel való kapcsolat prioritást élvezzen-e? A Monitoring Bizottság megszavazta.
Bojtai Erzsébet	Problémája van a következő jogosultsági kritériummal: - a gazdaság tevékenységi körének bővítése; Nem érti, hogy ez miért jelent előnyt. Ez alatt a vidéki turizmusra, kosárfonásra stb. gondol, melyek véleménye szerint alapvetően nem mezőgazdasági tevékenységek.
Dr. Loncsár Krisztina	Ez abban különbözik a Diverzifikáció c. önálló intézkedéstől, hogy a mezőgazdasági beruházási körben is eredményezhet a gazdálkodó beruházása egy fajta több lábbon állás felé való elmozdulást. Pl. a termelési tevékenységét megtoldja azzal, hogy azt raktározni, esetleg csomagolni is tud. Így a tevékenységi típusai bővülnek.
Dr. Vajda László	Tehát ez azt jelenti, hogy az, amire a tevékenység irányul, az a gazdaságnak egy tevékenység bővülése legyen. Egy példával szemléltetve: a gazdának, akinek szarvasmarha telepe van, előnyt jelent, ha a tevékenységét juhtenyésztéssel kívánja bővíteni, szemben azzal a példával, amikor egy gazdálkodó a sertéstelepén további sertésberuházást végez. Tehát ezt jelenti a több lábbon állás.

Szilágyi Péter	Véleménye szerint az nem diverzifikáció, ha a megtermelt termékeim tárolására raktárt építtek, ez inkább csak annyit jelent, hogy a termelési infrastuktúrámat javítottam. Visszakanyarodva az 50%-hoz, ez biztosan nem olyan árbevétel, ami az 50%-os arányt javítja, ezért a kapott támogatást majd vissza kell fizetni a gazdálkodónak, mert nem tudja tartani az 50%-os arányt.
Dr. Vajda László	A malom példa azért nem helytálló, mert a mezőgazdasági beruházáson belül nem lehet malommal kapcsolatos beruházás. Ne felejtjük el, hogy van egy külön diverzifikációs intézkedés. Drotár urat kéri fel, hogy pontosítja a tevékenység diverzifikáció fogalmát a mezőgazdasági beruházások tekintetében.
Drotár András	A mezőgazdaság több ágazatból tevődik össze. A tevékenységek diverzifikációja azt jelenti, hogy a gazdálkodó, aki egy adott ágazatban tevékenykedik, fejlesztési beruházást kezd egy másik ágazatban is.
Dr. Orosz Sándor	Szeretné tisztázni, hogy a diverzifikációval kapcsolatos kérdése abból kifolyólag merült fel, hogy a IV.1. Mezőgazdasági beruházások támogatása c. fejezet 7. A projekt-kiválasztás kritériumai c. alfejezet 4.6. pontjában a környezetvédelmi, természetvédelmi... stb. feltételek mellett a diverzifikáció szintén prioritásként szerepel.
Dr. Loncsár Krisztina	Igazán ezt a IV.6. fejezettel összevetve lehet ezt megmagyarázni. Az EU-val történt tárgyalások során tisztázásra került, hogy az alaptevékenységen belüli diverzifikációt nem lehet a IV.6. fejezetbe illeszteni, csak a IV.1. fejezetbe. A IV.6. fejezetbe csak egészen szűk termék és tevékenységi kör kerülhetett bele, ill. ami már nem minősül mezőgazdasági alaptevékenységnek. Az EU Bizottsággal több hónapig tartó tárgyalások eredményeképpen született meg ez a végső megoldás a diverzifikáció ilyenfajta szétválasztása.
Dr. Vajda László	A V.1. fejezet 7. A projekt-kiválasztás kritériumai, 4.1. Állattartó létesítmények fejlesztése: - az épület és technológia beruházás megtérülése az üzleti terv szerint bekezdésére vonatkozóan (34. oldal) a következő vélemény érkezett: „amennyiben a Hatósági előírásoknak való megfelelést szolgáló beruházásról van szó, akkor erre a beruházásra megtérülési feltétel ne kerüljön előírásra.”
Bojtai Erzsébet	Az üzleti tervbe ezt bele fogjuk venni és figyelembe vesszük.
Dr. Vajda László	Tehát az a javaslat, hogy az említett bekezdést egészítsük ki. Az elhangzott vélemények szerint az említett bekezdés, tehát így hangzana: - az épület és technológia beruházás megtérülése az üzleti terv szerint (kivéve a hatósági előírások teljesítésének való megfelelést vagy teljesítést szolgáló beruházások)
Drotár András	Örülne, ha ez a mondat kikerülne a PKD-ből.
Dr. Vajda László	Ez a pont nem vehető ki. Tehát –hosszas vitát követően- az a javaslat, hogy maradjon az említett bekezdés, de egészítsük ki az előbb megfogalmazott mondattal, vagyis: kivéve a hatósági előírások teljesítésének való megfelelést vagy teljesítést szolgáló beruházások. Van-e még a IV. 1 fejezethez (A mezőgazdasági beruházások támogatása) valakinek észrevétele? Ha nincsen, akkor térjünk át a IV. 2 A halászati ágazat strukturális támogatás c. fejezetre.

Dr. Ángyán József	A IV.1 fejezethez kapcsolódik a VIII.1-es mellékelt, amire még szeretne kitérni. A gazdaságilag életképes üzem kritériumai (119. oldal) a számítás szerint 150 szarvasmarha alatt nem életképes az üzem. A minimális életképességi határ: 612 ezer Ft. A fedezeti hozzájárulás állatonként 4400 Ft ami azt jelenti, hogy a kettőt elosztva egymással, azt az eredményt kapom, hogy minimálisan 153 marhát kell tartani egy gazdálkodónak (eszerint ez alatt nem életképes egy szarvasmarhatartó gazdaság). A J02B szarvasmarhafélékre ez egy eléggé kilógó példa, itt aránytalanságok tapasztalhatók. Nagyon fontos, hogy mit szerepeltetünk ebben a táblázatban, mert ez alapján fog eldőlni, hogy melyik üzem életképes. Egy másik példa a friss zöldségek D14 kategóriában a dinnyét és a szamócat emelték ki, ami nem igazán érthető és nem is lehet megmagyarázni.
Dr. Loncsár Krisztina	Az életképesség már egy régi vita, már a SAPARD esetében is felmerült. Azonban ennek kiszámítására azért van szükség, mert az EU jogszabályok kimondják, hogy nem adható támogatás a nem életképes üzemeknek. Azonban az, hogy egy üzem nem pályázhat, azért mert a jogosultsági kritériumoknak eleve nem felel meg, véleménye szerint nem egyenértékű azzal, hogy az üzem nem életképes. Az értékelés egészéből kell kiderülnie – vagyis vizsgálva a megtérülést és a ráfordításokat is-, hogy a pályázó üzem valóban életképes vagy sem. Az, hogy az életképesség a jogosultsági kritériumok között szerepel, nagyon sok elutasítást eredményezett a SAPARD esetében is.
Szabadkai Antal	Úgy látja, hogy ezek a számok nem állják meg a helyüket, összevont kategóriákat kellene -logikusan és szakmai szempontokat figyelembe véve- kidolgozni. Érdemes-e egy olyan rendszert kidolgozni, ahol akár 100 ezren is pályázhatnak, de garantáltan csak 1000-5000 az értékelhető pályázat? Ez társadalmi elégedetlenséget szülhet.
Dr. Loncsár Krisztina	Külföldi példákra hivatkozva, látott ilyen táblázatokat, de nem több mint 15 tételben voltak összegyűjtve a kategóriák. Az üzleti terv megítélésnek a segédletei voltak ezek az anyagok. Azonban, ez az összes szempont előre ismert a pályázók számára. A pályázó a pályázat beadása előtt ismeri, hogy az üzleti tervben mit milyen súllyal és együtthatókkal fognak figyelembe venni a pályázata elbírálása során.
Drotár András	Az volt az érzése, hogy a táblázat előtti szöveget nem olvasták el, ugyanis a táblázat kidolgozásának metodikája EU-s tanácsi rendeleten alapszik. A tesztüzemi méréseket már több éve végzik, ezeket a számokat nem valaki csak úgy meghatározta. A Gazdaságilag életképes üzem kritériumai táblázat a pályázati felhívás része, tehát a pályázó maga ki tudja számolni, hogy érdemes-e pályáznia.
Dr. Vajda László	A jogszabály nem a táblázat készítésére vonatkozik, hanem a tesztüzemi rendszer működtetésére.
Dr. Loncsár Krisztina	Az életképesség, az végeredmény. Magába foglalja az üzleti megtérülést, a környezeti fenntarthatóságot, azt, hogy a menedzsment hogyan fogja tovább vinni a gazdaságot a jövőben, foglalkoztatás... stb. Ebből kikövetkeztethető, hogy a tervezett beruházás egy életképes vállalkozásnak életképes ötlete-e, és működhet-e hosszútávon.

Bojtai Erzsébet	Az AKII számolja a tesztüzemi rendszert EU-s előírás alapján. Jogosultsági feltétel, hogy meg kell felelni a tesztüzemi rendszernek. A legutóbbi pályázati felhívásban szerepel is, hogy ezt hogyan kell kiszámolni. A táblázat valóban nem teljes, ezek itt ágazati SFH értékek (2000-es adat), ebből kerülnek kiszámolásra az üzemi SFH értékek. Ha a pályázó teljesíti a megadott szintet, akkor kezdi az MVH az üzleti terv vizsgálatát. Az AVOP-ban az üzleti tervet egyszerűsíteni fogják és az életképesség vizsgálatát is. Pl. az életképesség vizsgálatánál az elmúlt 2 év gazdasági mutatóiban az eredményeknek a két év közül legalább egyben kell teljesülniük. A két lépcsős értékelési rendszer meg fog maradni.
Dr. Vajda László	Az életképességet valamilyen módon meg kell határozni.
Drotár András	Már többször azt javasolták, hogy az üzleti terv szerinti életképességi vizsgálatra nincsen szükség. Ezt már a SAPARD esetében is feleslegesnek tartották, de ez végül is nem lett figyelembe véve. Az adatokat szisztematikusan kell megvizsgálni.
Bojtai Erzsébet	A statisztikai adatoknak frissebbeknek kellene lennie. Az aszályos évek eredményei/adatainak torzító hatásait figyelembe véve, lehet, hogy nem egy-egy év adataira támaszkodva kellene az életképességet számítani.
Drotár András	Tudomása szerint a mostani táblázatot az AKII készítette el és tette bele a legújabb adatokkal feltöltve.
Bojtai Erzsébet	A SAPARD legújabb pályázati felhívásában és a hozzá csatolt tesztüzemi rendszerben teljesen eltérő adatokkal találta magát szemben. Az adatok 1999, 2000, 2001-esek. Példának okáért, az első tétel a búza. Az ágazati SFH érték a PKD-ban 48615, náluk 62918. Egyeztetni kellene a két adatot, mert a nála rendelkezésre álló táblázatban sokkal kedvezőbb adatok szerepelnek. Ezek nem irreális adatok, amiknek könnyebben meg lehetne felelni.
Drotár András	Az adatok minden évben aktualizálásra kerülnek.
Horváth Gábor	Nekünk is az az érdekünk, hogy az életképességi határt ne túl magasan húzzuk meg, hiszen az a cél, hogy minél több gazdálkodó tudjon bekapcsolódni a támogatási rendszerbe. Attól függően, hogy milyen tartástechnológiában/rendszerben gazdálkodunk, egészen mások a FH értékek. Ha struktúrát akarunk váltani, akkor egy régi struktúrában számolt FH érték teljesen más megtérülési szinteket fog eredményezni, mint egy új gazdálkodási rendszerben. Nem lehet az a cél, hogy minél feljebb húzzuk meg a határokat.
Bojtai Erzsébet	Ki kellene jelölni egy személyt, aki felelős lenne az adatok egyeztetéséért. Szívesen közreműködik benne, mivel a pályázati felhívás elkészítésében is része lesz, azonban nem vállalja teljes mértékben, de felajánlja segítségét az IH-nak.
Dr. Maác Miklós	A program februártól indulna, a pályázati felhívásoknak januárig el kellene készülniük.
Dr. Vajda László	Arra az elhatározásra jutott, hogy az ülést berekeszti. Gyakorlatilag a Monitoring Bizottság jelentős mennyiségű témát tárgyalt meg. Január elsejéig még úgysem fognak pályázatot hirdetni, addigra pályázati felhívások sem fognak megjelenni. Egyéb pontokhoz való hozzászólásokat külön kérte, hogy írásban küldjék meg január 10.-ig. Amiben az ülés során megegyeztek, azokat a részeket át fogják vezetni a PKD új változatába.

Bojtai Erzsébet	Hangsúlyozta, hogy nagyon fontos lenne a PKD mielőbbi véglegesítése, hiszen ezt követően az MVH-nak még ki kell dolgoznia a pályázati felhívásokat. Javasolja, hogy februárban legyen egy újabb MB ülés, ahol hogy a pályázati felhívásokat meg lehetne vitatni.
Dr. Vajda László	<p>A SAPARD program még folyik. Pályázatok vannak meghirdetve, ezért jobb helyzetben vagyunk, mint a többi operatív program.</p> <p>Az írásos vélemények megküldésére a határidő tehát 2004. január 10., ezt kérem betartani.</p> <p>A Monitoring Bizottság január folyamán még tart egy ülést, ahol a mai ülésen elfogadott módosításokat már tartalmazó PKD további megvitatására kerülhet sor.</p> <p>Megköszönte a Bizottság tagjainak munkáját.</p>